

INSERTIUNI:

se plătesc cu prețuri foarte reduse.

Manuscrisurile sunt a se adresa redacției și acelea nu se înapoiază.

Epistole nefrancate nu se primesc.

ABONAMENT:

Pe an 6 cor. pe 1/2 an 3 cor.

Pentru plugari—țărani pe an 4 coroane.

Pentru România și străinătate Pe an 16 franci.

Un număr costă 12 bani

ACTIVITATEA

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

Apare în fiecare Joi.

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

VIATA SOCIALA

Le place unor scriitori, de erialaltăeri, a se lăuda cu viața socială de acum, și se încumetă a critica trecutul, de care nici ideile nu au, ba nici chiar informări dela ai lor nu posed.

Ar fi cu mult mai consult a se sbiciui necruțător vițurile bătărâne, ce zilnic se ivesc în jurul societății noastre românești aproape în toate localitățile. Trebuie să recunoaștem, că lipsa de creștere morală în familie au contribuit mai mult la aceste destrăbălări, atât de uricioase și infectate, cari mai peste tot locul sunt în creștere și se ivesc zilnic, spre rușinea elementului mai cult, cu care asemenea ne lăudăm, că sporrește în mod vădit.

Chiar și aceea, ce creșterea morală în familie a creat bun, societatea de cele mai multe-ori a stricat. O urmare firească, că buruienile sunt feții cei buni ai pământului, pe când plantele nobile și dătătoare de viață sunt feții mașteri.

Societatea stângace, condusă de oameni fără cultură de inimă, schimbă mult, schimbă totul, în cercul seu suferă numai pe acela, care nu i-se opune, totdeauna se acomodează și dorește a străluci și el, și a se folosi de binefaceri numai — și cine se dedă de tot acestui Moloch, și jertfește cele mai sfinte simțeminte și convingeri. Drept a zis Socrates »Societatea celor buni este deprinderea în virtute, a celor răi este stricarea-nimicirea virtuții«.

În fiecare societate este totdeauna cu scop a lăuda și recomanda: sinceritatea, simplitatea, dragostea și modes-

tia, numai pe lângă aceste se poate aștepta o adevărată viață socială edificatoare!

Se ilustrăm cele de până-acum cu un cas concret, pe cât de condamnat, cu atât mai regretabil:

Junimea sâsească din loc cu prilejul închierii carnavalului, pe lângă balul mascat usitat, care s'a bucurat totdeauna de o frecvență mare din partea tuturor naționalităților de aici, a edat de astă-dată, și un număr de foaie, numită »Transsylvania Kicker« constă-tător din 2 coale, format pătrat, cu 8 pagini. Foaia de prilej conține multe glume și satiră abundanță, cari mai toate sunt scoase din viața orăștiană. Unele sunt chiar bine nimerite și fac mult haz, la toți aceia, cari sunt în curent cu întâmplările, la cari să fac alusiuni. Sunt inofensive, plăcute și modeste.

Mai sunt și de acelea, cari sunt mai agresive la adrese, cari — trecând-mergând — poate că au meritat atare ce tractare, la care înșii au dat anză. Nu ne impoartă.

Nu ne putem închipui cele 8 zi opt tractate, asupra unor domnii, cari stau mai departe de societatea tinerimii sâsești, despre acărora proveniență numai mai târziu am înțeles. Ear' două persiflage, din firul foi umoristice, sunt productul unei destrăbălări sociale, cu cari autorul putea să debuteze în Voburgurile atârui ce oraș mare, unde își afla adrese acomodate. — A te viri în mod așa laș în sanctuarul unei familii cinstite, înseamnă a fi desbrăcat de ori-ce pudoare. Aci viața socială înceată și vine destrăbălarea în deplina sa lumină întunecoasă, murdară și vrednică de perhorescat.

Înțelegem a sbiciui caractere slabe,

oameni-bărbați cu însușiri egoistice, plini de interese particulare, avari, cari sunt aserviți banului, pentru câștigul căruia vinde prietin, frate, tată și mamă, monopolisatori și propagatori ai nepotismului celui mai cras, da, aceasta o înțelegem. Aceste le vom timbra și pe viitor. A te face însă coadă la topor, a te băga slugă la dirloagă, a face haz de ai tăi, asta nu o înțelegem. Așa se vede, că societatea română a apucat pe un povrniș foarte pieziș și știe D-zeu când va mai lua alta direcție.

Așa aici, așa pretutindenea!

O convenire — deocheată.

Budapesta, 1 Faur 1904.

Necăjiți sêracuți cum suntem, totuși când e vorba de inpinarea unui patriot cu bucurie ne adunăm la „un pocal de bere“.

Așa s'a întâmplat și deunăzi, când sosise vestea că earăși ne vine un patriot. Bucuria noastră, că vom putea vedea un om care vine din țara noastră, unde numai cu cugetul mai putem străbate. Ne și adunaserăm vr'o 30 de universitari, și cu nerăbdare așteptam pe dl Russu Șirianul, căci el era mult așteptatul patriot.

De-odată numai iată'l sosește!... Cu părul negru, fața palidă; parcă vedea'l pe Eminescu. Oare și interiorul seamănă cu genialul poet?..

Toți priveam la el cu așteptare însă dumniului venise cu sânge rece cătră masă și indiferent se recomandă fiecăruia.

Se așează la masă și vr'o patru conversau cu el, ear' ceștialați încă priveau din când în când cu oare-care curiozitate.

Și acum când mă silesc a vedea o icoană vie a convenirei aceia, cred că

nu o voi putea caracteriza mai bine, decât prin povestirea unor episoade, cari înaintea multora trec neînsemnate.

Alegerile!.. Dr. Vlad!.. cum se nu vină pe tapet punctul culminant al politiceii noastre de azi!

Dl Russu Șirianul povestește despre alegerea din Dobra. Ne arată cu ce ușurință a fost ales Dr. Vlad.

»Am auzit, că Dr. Muntean și-a dat voturile lui Vlad« — cutează unul dintre ascultători să observe.

Un singur vot a avut răspuns de dl Russu Șirianul — numai atâta a câștigat pentru cele 2.500 fl. ce ia mâncat acolo*).

...Ce rătăcite văditi! Pentru-că un om cu inima la loc, a prevăzut roadele funeste ale pasivității și a propagat primul activitatea, (NR. și încă, pe față, cu același program ca și Dr. Vlad și suita lui), pentru acea hulă și ocară asupra lui. Căci cred că nici d-nii tribuniști nu vor nega, că dl Dr. Muntean a propagat primul activitatea.

...Tristă soarte au capacitățile acolo,

*) N. R. Afirmarea Șirianului este o minciună sfruntată și în ce privește cheltuiala de 2500, și votul dat dlui Dr. A. Muntean.

Dacă retragerea lui Dr. Muntean nu urma numai decât, după-ce s'a constatat forța organelor oficiale pentru reușita lui Dr. Farkas Béla, la tot cazul cei vr'o 52 alegători, dați lui Dr. Vlad, erau de ajuns ca să schimbe rezultatul, pentru că 5 alegători — diferența între cei doi candidați rămași — se puteau câștiga pe ori și ce cale. — Avem dovezi și putem documenta cu mai mulți aderenți de ai lui Dr. Farkas, cari se rugară de Dr. Muntean să-i cedeze alegătorii sei acestuia. Dr. Muntean și oamenii sei au avut însă în vedere cauza pentru care a militat aceasta foaie dela început. De altcun unui om, ala Russu Șirianul, care zilnic este de altă părere, și care azi e naționalist, mâne Kossuthist, nici de vorbă nu stăm. Chiar și această notă am scris-o ca informație pentru bravi universitari, cari au știut cum să tracteze pe acest gură-spartă și poltron politic«.

FOIȘOARA

VIAȚA PRIVATĂ

(Urmare și fine.)

Nu e mirare, dacă tinerimea noastră, ajunsă în viața publică, prezintă așa de puțină garanție morală și-și îndeplinește așa de gersit rolul social. Din acești tineri ușuratici, cari în viața lor n'au știut ce e munca serioasă, nici n'au avut parte în familie de o pildă bună sau de o povață sănătoasă, se recrutează aceea clasă de Don Juani despre cari zice poetul:

»La Paris la 'nvătătură
Se duc mulți din Don Juani
Și când vin is cască-gură
Eată dar' criza de bani.«

Dar' lor puțin le pasă de criză de bani Știu ei să pună revolverul în pieptul tatălui lor, să-i fure banii, sau în cazul cel mai legal, să-l dea în judecată, ca să le scoată bani din fundul pământului. Toate aceste casuri și alte multe la fel s'au petrecut și se petrec zilnic chiar și în orașul nostru. Această »Tinerime generosă« — mai mult roasă de cât generoasă, — care de regulă își face educa-

ția (?) în străinătate, odată cu criza de bani aduce în țară și criza morală. Vine cu astfel de moravuri și apucături rele cari, dacă nu dau totdeauna dreptul de a fi candidată pușcării, apoi o fac să fie o adevărată primejdie pentru societate și rușine pentru familie.

Deși disprețuiesc aceste paiețe ale societății, în interesul cauzei voiu încerca să le fac aici portretul, pe cât îmi va permite bunul meu simț și puțină mea experiență în asemenea materie de contra-bandă socialomorală. Eată deci, în trăsuri cât se poate de palide, cam care ar fi portretul Don Juanului român, pe care veți bine voi a-l complecta înși-vă în mîntea D-voastră, care aveți mai multă cunoștință în cauză.

a) În îmbrăcăminte. Don Juanul român trebuie să poarte costumele cele mai extravagante, după ultima modă specială și proprii fiecărui sezon. Ca să stea hainele totdeauna întinse, își comanzi expres pentru noaptea un manechin, care deși e de lemn, asta nu-l împedecă cătuși de puțin să te înlocuiească cu prisosință sub toate raporturile. Fobenu este de rigoare, chiar dacă n'ar fi nimic sub el. Mănușile se impun. Dacă sunt rupte sau murdare, întoarcele pe dos și strânge-le mototol, lăsând, doar să se vadă un colț mai curat. Pardesiul poartă-l pe mână, chiar când n'ai nevoie de el, jinându-l

însă totdeauna la spate, ceva ca ranița soldatului. Șoșonii lasă-i anume deschelați, ca să zornăiască după tine ca lanțurile după pușcăriși. În loc de guler la cămașă pui o manjetă, mai ales că gulerul dela haină îl porți de obicei sus. Când șezi pe scaun, ridică-ți binisor pantalonii dela genunche, nu doar ca să nu se facă cute, dar' ca să se vază, că ai ciorapi de mătăsă. Lanțul dela ciasornic, manjatele, pieptul cămeșii, batista din busunar, dacă-s destul de albi chiar și dinții e bine ca să se vază totdeauna afară. În sfârșit, omul vrea să i-se vază tot ce are, și să nu se crează, că ar mai avea ceva, ce nu se vede. Buchetul de flori se nu-ți lipsească dela piept, chiar dacă ți-ar lipsi dinții din gură, doagele de sub pălărie sau gologanii din buzunar. Mustața! Ah! mustața trebuie să fie cu chichirez. Ziua sucește-o într'una, mai ales când treci pe lângă cucoane, noaptea așaz'o într'o mașină comandată ad-hoc, ear' dimineața încrețește-o cu fierul roșu astfel, ca să semene cu cornițele de berbec sau cel puțin cu coada de rățoiu.

b) La plimbare. Când îți aduci insulta de a te plimba pe jos, se nu apuci nici odată bastonul de cap ca lumea, ci totdeauna de coadă. Ear' când n'ai baston plimba-te ținându-ți cele două degete groase agățate de partea de subțioară a vestei. Întâlnindu-te cu

cine-va, indiferent de vîrstă sau cultură, așteaptă să te salute el întâiu ear' tu ajunge să-i răspunzi mîltărește, mai ales dacă-i surizi grațios și-l agraști pe franțuzește, pronunțând coalea mai pe nas. Dar' a te plimba pe jos nu face, pentru un adevărat Don Juan, chiar dacă ai ști, că împrumuți banii de trăsura sau te așezi lângă un prietin, care are trăsura lui. Odată urcat în trăsura picior peste picior — dar' așa ca să se vază și talpa ghetii și ciorapul dela piciorul de sus — trebuie să faci negreșit vizitele de etichetă, cari nu pot fi mai puține de 30 pe oră. Eșind pe bulevard, nu uita să-ți arunci privirile tale disprețuitoare de suveran, asupra plebei, care se plimbă pe jos; dar' cu femeile, mai ales cu cele deochiate, să fii politicos: fixează-le obraznic și dacă educația îți permite — și de ce nu ți-ar permite un lucru, care-ți lipsește? — le poți trimite ad-hoc și câte nn semn convențional.

E și mai bine dacă ai trăsura ta, sau cel puțin o gabrioleță, știi coalea mai rococo, de care nu poate avea ori-ce om sdravăn. Când ți-s'a urit și cu ea și crezi, că lumea nu te bagă destul în seamă, așază-ți caii unul după altul, ear' nu unul lângă altul, cum face toată lumea. Atunci succesul celui mai nediscutabil ridicol îți este asigurat.

c) La petrecere. Conversația ta să fie

unde interesul și invidia mediocentărilor posedă organele publice.

* * *

Planuri de alegeri!.. — »Și apoi cum cugetați că vom reuși — întrebă pe dl R. Șirianul un pessimist.

»Cu toate instrumentele de cari dispunem! Il întrebi pe țeran, ce-ți trebuie bade, pădure ori vale? Amândouă i-le promiți! Dar' nu trebuie să îți și ții promisiunea*).

Apoi unde nu poți alt-cumva, acolo aduci o anchetă asupra notarului și apoi pe toți notarii îi poți găsi cu mâna în sac, etc. Ce despect îți câștigi prin asta înaintea nației, care pe notar îl ține de mai mare domn.

Serman Român! Îți trimiți copii la școli ca să învețe, ear' ei învață răul dela străini perzând tot ce a dus cu sine dela vatra părintească!

Dar' poporul român numai cu astfel de apucături îl poți însufleți?

Oare prin vorbe înțelepte, pline de iubire nu am putea capacita pe țeran, ca să voteze pentru un consăngean al său?

Și apoi nu se cugetă dl Russu Șirianul, că nu numai pe acela îl dejosesc mijloacele, care se folosește de ele, ci și pe acela, care le propagă?

Urmează combinațiunile, că cine se candidează? »Dl Russu Șirianul deputatul cercului Siria« zise redactorul »Poporului Român«.

Un suris de protector jucă pe buzele candidatului!.. (sic)

Frumoasă carieră ai d-le Russu Șirianul! Tare bine știi trăi, te urci așa iute pe scara vieții publice! Înainte de asta cu 15 ani, sigur că nici prin vis nu ți-ai dat aminte, de așa onoare.

Și zău nu te cugeți, că o poezie a unui Emiuescu, cu care atât de mult sameni la exterior, se potrivește în chip ne mai pomonit, cu cariera d-tale și că aceea poezie este Satira III. (Înțeleg partea din urmă, în cea cu lupta).

Un episod de alegeri!

Când deputatul Sombati a pășit în un cerc român, »Tribuna Poporului« s'a luptat din răpuzeri contra lui Sombati. Și a și căzut ungurul. Referitor la aceasta alegere ne povestește dl Russu Ș.

— După alegeri vine la mine Sombati: »Bine d-le, de ce lupti contra mea, doar nu sunt eu așa român rău«. »Scuză d-le, dar' noi nici nu te-am cunoscut, însă pășește în alt cerc român, și dacă nu vom avea și noi

*) NR. Frumoasă școală! Auziți acolo fraților Dobreni!! Ce vederi au Rușii-Șirianii despre voi!!!

un adevărat ghiveci național: două vorbe românești și trei franțuzești, și toate acestea într-o limbă stricată. Când discuți, trebuie să zimești într'una, sau să-ți iai o poză cu atât mai gravă, cu cât spui cele mai perfecte banalități. În lipsă de ori-ce altă ocupație serioasă, e necesar să înveți tot felul de dansuri și jocuri de hazard. Mai ales balurile se nu-ți scape nici odată, căci nicăiri nu vei găsi la un loc adunați atâți oameni neserioși, cari să-ți admire arta ta de comediant. La cărți, la table, la pocipe, în dueluri, în fine, ori unde îți poți pune în evidență calitățile tale particulare. profită de ocazie, ca să văd lumea că totuși n'au cheltuit părinții tăi de giaba banii pentru tine.

d) În fața creditorilor. Jucându-ți bine rolul tău de Don Juan, vei găsi în totdeauna cercuri naive, cărora se le impui. Odată simpatia admiratorilor tăi asigurată, nu uita să profiți de ea la nevoie. Soarta omului e schimbăcioasă și vieța nesigură, de când a intrat moartea în lume. Când te imprumuți, nu te mai gândi la plată. Asta o fac toți proștii; tu ești croit doar din altă stofă. Dacă ți-se taie creditul, poți la nevoie falsifica iscăliturile creditorilor tăi. De pușcărie se nu porți grije, că te va scăpa partidul dacă l'ai slujit cu credință, chiar de-ai fi ruinat o piață întreagă! Săpienti sat.

candidat, îți promit că nu te voi înjura«.

Oare se nu fi observat dl Russu Ș. surisul acela cinic pe buzele unora? Cum se tradează omul cu o vorbă scăpătată!

Și apoi mai zice dl Russu Ș. că »Activitatea« injură petru că a cutezat să ridice valul despre unele afaceri necuviincioase dela »Ardeleana«!

* * *

Și în fine cum se rămână nediscutate și sinoadele bisericești? Doar dl Russu Șirianul destul hal are cu ele. Numai atunci, *majoritatea tinerimei s'a sculat și s'a dus*. Nu știu observatu-o aceasta dl R. Șirianul.

Un punct interesant al convenirei l'am uitat cu totul. Toastele! Au fost numai două însă a-și putea vorbi încă și mai mult despre ele.

Însă când l'a salutat dl Birăuțiu nu s'a cugetat oare Russu Șirianul, că nu a meritat atâta cinste, el care numai prin frase a ajuns de a se numi »primul gazetar român de acum«? Căci se nu uităm isprăvurile d-iei sale. La decedata »Tribună« a semănat certe, ear' după depărtarea sa de acolo, în coloanele »Tribunei Poporului« în decurs de atâția ani mereu a batjocorit pe oamenii de valoare a-i noștri, încât nici unul nu a rămas nebalăcărît de aceasta foaie. Oare a făcut vr'un bine cu aceste atacuri? Să ne aducem aminte de afacerea cu Măneștii!.. Mulțumită dlui R. Șirianul care a inaugurat direcția aceasta nouă.

Frumoasă carieră ai făcut d-le R. Șirianul! Inse nu te invidiem! Tinerimea care te-a primit cu atâta atențiune odată va vedea rodul muncii d-tale, și atunci simpatia ei se va întoarce către oamenii de valoare uitați și neprețuiți în era inaugurată de d-nia-ta.

— e —

*

Felicităm tinerimea, care i-a dat dascălului o bună lecție. Așa trebuie primiți toți grandonomii, cari înflăți în pene își iau aer de a pune toate la cale! Ne miră, cum și stau la o masă cu oameni despre cari s'a scris atâtea blasme și lucruri spurcate, s'evârșite de ei! »Act.«

CORESPONDENȚĂ

Onorată Redacțiune!

Frații noștri conaționali și coreligionari din Toltia-mică, pretura Orăștiei, comitatul Hunedoarei, încredințați conducerii și păstoririi mele, încă din anul 1884 au școala lor confesională în Simeria, pe care a cumpărat-o și o susțin cu mari jertfe, dimpreună cu cei din Toltia-mare și Simeria.

Curagiu deci, tinere Don Juan, și înainte, vecinic înainte, prezentul este al tău, viitorul îți suride, trecutul.... a trecut.

T. Raica.

Găsiși iapa.

— Pân' mă duc de fac eu slujba
Preoteasă, uite, tu
Mergi în țarnă, prinde iapa;
Uite-i vreme chiar, te du.
Eu, cum vin, în ham și haide,
Mergem azi la țerg și noi
Poate-că ne-ajută sfântul
Ca să vindem azi cei boi.
Poate-o vrea, acuma sfântul
În sfârșit de s'o întâmplă
Să putem și noi cu dânsii
Să ncălcăm pe cineva.

După ce vorbește astfel,
Popa slujba se-și înceapă
Spre biserică pornește;
Preoteasa după iapă.
Merge popa iuti cu suljba,
Dar' cu sfintele când iasă,
Pomenind pe toți cei mari

Cu toate acestea, inspectorul regesc de școale din Deva, în toamna anului trecut 1903 ca din senin a alăturat pe cei din Toltia-mică la școala de stat din Jeledinț în întreg vastul comitat al Hunedoarei singurul sat locuit în preponderanță parte de Unguri, — dar' Unguri cu cântece, jocuri și obiceiuri întocmai ca marea de Români cei Impresoară.

Ca preot și director școlar, la timpul său, pentru apărarea școlii confesionale încredințată pazei și conducerii mele m'am aruncat în luptă cu primăria comună din Jeledinț, cu scaunul școlar tot de acolo și chiar și cu însuși inspectorul regesc de școale din Deva, — dară înzadar, căci totuși copiii din Toltia-mică, de frică umblă la școala din Jeledinț.

Învățătorul dela școala de stat ain Jeledinț, neavând ce să-mi reflecteze cu temei, și vrând și el a se împotrivi dreptei mele lupte — a zis cătră mulți și între mulți, că mai curând voi fi eu cel subscris lipsit de congruă, decum s'ar putea cei din Toltia-mică despărți de școala de stat din Jeledinț.

Pe numitul învățător, pentru asemenea, expresiuni amenințătoare am vrut să-l trag la dare de seamă publică, și anume în foaia ungurească »Hunyadvármege« din Deva și spre acel scop am și scris — ungurește, ca să mă înțeleagă și priceapă bine, — foaiei »Hunyadvármege«, dară înzadar, căci numita foaie nu a publicat aceea-ce am rugato ca să publice.

Rog pe Onorata Redacțiune a »Activității«, ca să bine-voiască a publica ceea-ce »Hunyadvármege« fără temei a refuzat, și anume să bine-voiască a publica următoarea:

EPISTOLĂ DESCHISĂ,

cătră stimatul domn învățător dela școala elementară de stat din Jeledinț, care epistola pe românește sună:

Adevărat e, sau nu-i adevărat, D-le învățător, că D-Ta ai fi zis că: mai curând imi voi perde eu cel subscris congrua, decum s'ar putea despărți cei din Toltia-mică de Jeledinț? Prin urmare:

Adevărat e, sau nu-i adevărat, că D-Ta privești congrua de un mijloc, cu care preoții români se pot intimida sau infrica?

Dacă nu-mi vei răspunde la aceste juste și basate întrebări, sub pretext că D-Ta îți fini de »sub demnitate« a te dimite cu mine în polemii ziaristice, — în acel cas tăcerea dumitale pentru mine ar fi tot atât de liniștitoare și dătătoare de directivă, ca și când iniați răspunde în mod sau în înțeles afirmativ.

Eară decumva mi-s'ar detrage relativ destul de frumoasă congruă, din cauză că eu păzesc, apăr și mă lupt pentru interesele școlii confesionale încredințată conducerii mele, — așa aceea ar fi cea mai limpede dovadă, că congrua cu deosebire e, pontru-ca cu ea se se țină preoții români în frâu și

apoi să fie impedeți într-o împlinire sublimă și sfinte lor chemări.

Simeria, la 20 Februarie n. 1904.

Manasie Iar,
preot gr.-or.

ALEGEREA DE PREOT DIN LIGET

Voiind a fi imparțiali și cerându-se cu insistență, facem loc și acestui răspuns la notița publicată în nrul trecut al foaiei noastre, în care se vorbea despre alegerea de preot din Liget.

Mult stimat dle Redactor!

Referitor la raportul, publicat în ultimul număr al mult prețuitei dvoastre foi, care e atât de răspândită, Vă rog să binevoiți a publica următoarele, spre a clarifica toată chestia:

Nu știu, cine și ce fel de »Lighezan« poate fi respectivul, care a glorificat în raportul său grandios într-o atâta pe dl Pinciu cu alegerea-i de preot dela renumitul nost Lighet! Cred, că respectivul raportor va fi numai unul dintre cei din jurul »Timișanei«, că ca martor ocular și auricular la aceasta alegere, numai următoarele le-ar fi putut raporta:

În candidație s'a pus, contra voinei și dorinței poporului, (a-l 3-lea concurs!!!) numai Lazar Vraciu, pe când candidatul poporului a fost prea iubitul lor fiu Valer Nicolaeviciu. Dl Vraciu, intră astfel de împrejurări și ca unicul candidat, a primit numai biete 31 de voturi, contra 130 și adevărat și pe aceste așa, că un om în stare bună, și cu fete de măritat, câștigându-și și pe judele și cassarul comună, și-a câștigat prin acestia pe toți plăiașii (servitori comunali), vâcari, purcari, ciocoși, armigari, subuși (boacteri), cizmași, covaci etc. și așa cu greu s'ar fi strins 31 (?) de voturi.

Cred că între astfel de împrejurări dl Vraciu, care dispune de o onestitate morală cu mult mai mare, și care încă nu e desperat față de viitorul său, nu va primi așa o alegere, prin care părintele Pinciu a indignat și revoltat 130 de alegători, zic, 130 de familii, cari cu trup cu suflet s'au întrepus pentru candidatul lor, declarând că nu voiesc de loc pe Lazar Vraciu, având pe iubitul lor »fiu«, pe Valer Nicolaeviciu și care alegere și de altcum e protestată!

(»Controla«).

»Un alegător«.

NB. Pentru aceia vâzurăm zilele trecute pe alesul popă-contabil dela »Grănișterul« pe aici cu deputatul tuturor Românilor!

Mare adunare socialistă în Budapesta.

Budapesta, 14 Februarie st. n. 1904.

Ordinațiunea prim-ministrului Tisza referitoare la oprirea adunărilor socialiste a produs un viu resens în toate cercurile, socialiste din patrie. Nu pentru-că doară i-ar tare jignî pe matadorii socialiști violarea unui drept cardinal cetățenesc, ci pentru-că nici-cum nu se pot împăca cu noua stare de lucruri creată prin aceasta ordinațiune. Cum adevărat? Să li-se ia lor pe un timp oarecare posibilitatea de ași continua rentabila meserie a »luminării« poporului, meserie, care numai eela oropsitul popor român din com. Aradului și Bihoșului a adus în punga lor 68.000 coroane în decurs de vre-o câte-va luni? E ușoară de înțeles »indignarea« domnilor »țușiliști«. Au și hotărît să »protesteze« cu toată energia în contra procedurii »ilegale« a contelui Tisza, spre care scop au convocat pe 14 Febr. în țara întreagă vre-o 200 de adunări populare. Astfel au înscenat în ziua aceasta și în Budapesta o mare adunare în colosalul local acoperit numit »Tattersal«, unde s'au înrunit la 30,000

Și pe fete mai alese;
Când ajunge tocmai colo:
»Și pe voi pe toți« se zică,
Hop, colo și preoteasa
La el ochii și-i ridică.
— Preoteasă găsiși iapa?
Zice el; ear' ea răspunde,
Supărată și-obosită
— Aș! găsit'o! dar' de unde?!.
— N'ai găsit'o! face dânsul;
Or fi prins'o niște hoți!
S'o ia dracu — ...și-apoi încheie:
Cântând: »Și pe voi pe toți«...

Th. D. Speranța.

CUGETARE

Cel slab de inimă, față de cei mai slabi decât el e curagios, arogant, aspru și despot, — ear față de cei mai tari decât el e cap confus și aplecat, e cu cutremur și spaimă și are spinare de cele mai flexibile.

Din contră, cel tare de inimă, față cu slabi și neputincioși e milostiv și generos, eară cu cei mai tari decât el se prinde la luptă cu firma speranță că va învinge, cel puțin moralicește.

de oameni. Să nu creadă însă nime, că aceasta imensă mulțime toată ar fi cu trup cu suflet aderentă a tuturor principilor perverse ale socialiștilor, fără Dumnezeu. Multele neajunsuri zilnice, neîndestulirea generală cu actualul sistem de guvernare sub care poporul mai de jos e cu totul eschis din cadrele constituționale, asuprirea puternicilor zilei sunt factorii principali, cari îi exploatează agitatorii socialiști cu atâta istețime spre folosul lor egoistic. Desconsiderate din toate părțile, păturile inferioare ale populației sunt nevoite să se alăture la stindardul acelora, cari mult-puțin, dar totuși promit ceva cu privire la întoarcerea spre bine a stărilor actuale. Să alătură, deși singur acel fapt, că „stat-major”-ul central socialist constă tot din Jidani, ne dovedește pe deplin, că propaganda socialistă nu-i altceva decât cea mai mârșavă campanie a liberalismului ovreiesc în contra bisericii creștinești. Căci dacă ar lupta în contra capitalului și asprimii, s'ar lega din când în când și de marii capitaliști și usurari ovrei, și dacă ar combate în general „prostia” și „întunerecul” (cum le place lor să numiască sfintele dogme creștinești), s'ar mai acăța și de doctrinele și obiceiurile religiounii mosaice. Însă ei aceasta n'o fac, ci în mod consecvent batjocoresc exclusiv numai instituțiile creștinești, ne hulesc preoții, ear' la „împărțirea averilor” tot numai despre averile bisericilor creștinești țin predici. Despre milionarii din Lipótváros nici vorbă. Părțile bune din programul socialist, cari le acceptăm și noi și le acceptează ori-care om de bine (d. e. sufragiul universal, micșorarea dărilor, egalitate deplină între concetățeni de diferite limbi) sunt simple apucături menite să ademenească poporul creștin în tabăra lor, să lupte cu Jidanul alături în contra sfintei Biserici, la al cărei sin oculator a crescut. De alt-cum nici nu-și bat mult capul cu eluptarea pretensiunilor juste, lucrul principal e ponegrirea preoției și a bisericii creștinești. Feriți-vă, Români, de acești mișei înșelători, ca de niște leproși, și dacă totuși se încumetă să-și vîre nasul în casa voastră, luați-i la goană cu ciomegele, ca pe niște câni turbați!

Pe la 3 oare d. a. sala vastă a „Tattersal”-ului bijbăe de lume; vedem aici un pestrîi conglomerat de diferiți indivizi, de pe a căror față se poate ceti urma suferințelor ce-i apasă; vedem ici-colo și câte-un om inteligent, sexul feminin încă e destul de bine reprezentat, pretutindenea însă predomină capetele cu plete crețe la urechi și mirosul de usturoiu. De președinte se alege cu aclamațiune cunoscutul medic socialist Dr. Goldner. E interesant, că acest devotat propovăduitor al împărțirii averilor e proprietar peste mai multe case în Pesta și peste sumedenii de bani depuși spre fructificare; e natural, că nu prin munca sa ca medic a ajuns la acestea, precum nici la lanțul greu de aur, ce-i împodobește destul de voluminoasa-i burtă. Prin ce și-le-a câștigat, e ușor de găcit. — După cuvîntul de deschidere urmează la ordinea zilei punctul principal „Despre dreptul de întrunire și asociare”, predat de un alt fiu al lui Izrail, de un oarecare Weltner lakab. Vorbește cu o vehemență proprie acestor agitatori de profesie; îl apucă o adevărată furie, când face amintire despre „domni” și popi; gesticulează cu pumnul tremurînd de par'că lau năpădit toate ferbințelele febrile. E de prisos să mai spun, că acesta e un simplu rol de teatralist, care n'are alt scop, decât să producă efect momentan. Ar fi lung și numai să-i schițez vorbirea de 2 oare. Ating numai ceea-ce a spus referitor la noi. După dl Cobi nu socialiștii sunt urzitorii revoltelor cunoscute din Bănat și com. Aradului, ci Tisza le-a ațîțat, mănă'n mână cu „agitatorii naționaliști. Anume întră Tisza și naționalități există

un pact secret și nici scopul ordinației lui Tisza n'a fost altul, decât să le arete naționalităților „pactiste”, că vrea să facă ceva și „în interesul lor”. Astfel de enunțiațiuni prețioase a înșirat în decurs de 2 oare apostulul „Idei singură mântuitoare”. Mai povestește niște episoade din viața lui Tisza, între altele cum pe nobilul conte îl despărțea într-o vreme numai un fir de păr de ușa temniții etc. „Să nu ne temem, sfîrșește jupânul Cobi, căci precum nu ne-a putut nimici era tiranului Bánffy, așa vom zădărnici și loviturile contelui Tisza. Dacă nu ni-să permit adunările publice, vom ținea conveniri secrete, dar totuși ne vom organiza!” — Fie-care propoziție, fie-care cuvînt al acestei „vorbiri” ar da material abundent unui proces de ațîțare la ură de clasă și confesiune, de vătămăre de onoare, de îndemnare la nesupunere față de legile existente ș. a. Și totuși acești șarlatani își fac mendrele în dragă voiă, neconturbați de nimenea.

După Cobi se ridică „bardul” partidului sau mai bine zis versificatorul de înjurături și calumii, Csizmadia Sándor, recitează un proiect de rezoluțiune în care din nou se accentuează pactul ce există între Tisza și naționalități. În fine după primirea proiectului se împrăstie marea de lume înjurînd la „domni” și la Tisza cu sbierete infernale, și întonînd „Marsellaisse”-ul muncitorilor.

Z. German.

Ioc deschis.

Onorată Redacție!

Atât din considerație către publicul nostru cât și genându-mă de a mai sta de vorbă cu dl Vasile E. Moldovan, care în timpul petrecerii sale la redacția repozatei „Tribuna” pe lângă calumniav la adresa multora s'a distins și cu zdrobire totală de mobilă la restaurantul Quandt și cu capul spart și căzut în spitalul „Francisc Iosif” n'am voit să mai reflectez la murdăriile lui publicate în Nrul 10 al „Tribunei” dela 24 Ianuarie a. c. Trecînd însă la reputația mea vin a răspunde următoarele: Dl V. E. Moldovan, zice că n'a nimicit nici o gazetă. Din norocire n'a avut ocazie și răgaz să nimicească. Dar dacă nenorocirea va fi lăsat pe mîna sa vr'o gazetă, sigur o nimicea sau o discredita. Dovadă „Foaia Poporului” din Sibiu, foaie nepolitică, al cărei responsabil abia trei săptămîni fusese și deja a infundat-o în proces de presă, care era să se pertracteze înaintea curții cu jurați din Cluj în 5 Faur, dar dl V. E. Moldovan, din considerație, că a luat tălpoșita peste munți spre București ca să muncească până îi va veni vremea terminată (?) voinicește s'a degajat de responsabilitatea faptei sale.

Când s'au intentat cele 11 procese, adecă procesul pentru 11 articoli, n'am fost nici „otrohan” ceea-ce n'am fost nici-odată, nici responsabil. Eram membru al redacției, care își avea de redactor responsabil pe culegătorul tipograf Domnul George Mohan, de present internat în Seghedin. Acesta era responsabil de toate.

Prin urmare n'am avut de ce mă codi, nici n'am fugit în România, ca de acolo, scutit încălta de urmărirea legii, să dau dovezi de educație și bun simț.

...Față de gloriosul d-sale debut din Nrul 51 al „Libertății” din Orăștie, a cărui paternitate și-o recunoaște prin copilăreștile-i constatări din Nrul 10 al „Tribunei” dela Arad, n'am să mai zic nimic, fiindcă am răspuns deja.

Mă opresc însă la miserabila-i aserțiune, că ași fi făcut jurămint fals în chestia articolului „Reptile murdare” publicat în Nrul „Tribunei” dela 17 Iulie 1902, când nu eram responsabil pentru cele publicate în „Tribuna” și când față de dl profesor Gherman n'am avut, precum n'am nici azi absolut nici un gând rău. Din contră am regretat toată cauza, ear nu să-l bag în belea. Din protocolul de fasonare luat de tribunalul din Sibiu se poate ori-cine convinge, că eu n'am afirmat și n'am jurat că acel articol în totalitatea sa

ar fi fost al d-lui Gherman. Din contră am susținut, că articolul d-lui Gherman a suferit schimbări operate în redacția „Tribunei”. Pe aceasta în deplină conștiință cu cele petrecute am jurat. Și dacă cauza a ajuns înaintea judecătorei, care se putea încunjura, eu nu port nici cea mai mică vină.

Eu am jurat conștiu, pe când dl V. E. Moldovan, a făcut alt ceva, ceea ce abia ar putea cineva crede sau presupune despre un om cu simț de demnitate. Deși d-sa pe timpul acela nici nu făcea parte din redacție, ba nici nu era în Sibiu, căci abia după 6 luni, adecă în 1-a Ianuarie 1903 își făcuse debutul în redacția „Tribunei” și deși absolutamente nu văzuse nici un manuscris, căci se perdu-se încă vara anului 1902 manuscrisul dlui Gherman, totuși s'a insinuat de martor ocular bine cunosător al celor petrecute pentru suma de 44 cor. cerute pentru conștiințioasă-i mărturisire(?) sub jurămint. Că dl V. E. M. a jurat în totală necunoștință de cauză și din intenție răutăcioasă, o constatez eu, o pot constata membrii fostei redacții și va trebui să o constateze și curtea cu jurați de oare-ce pentru această calumnie am intentat deja porces de presă.

Ar mai fi să-i arăt vrednicului luptător național conivența cu „Magyar Szó” și „Gura Satului” din Arad, în cari asemenea am fost atacat și despre ce pot produce dovadă irefutabilă. Dar mi-e scîrbă de a mai sta de vorbă cu astfel de om.

Sibiu, 5 Februarie 1904.

Ioan Prodan.

NOUTĂȚI

Parastas în memoria lui Emanuil Gojdu s'a ținut în 21 Februarie st. n. parastas în capela gr.-or. română din Budapasta, celebrat de dl paroch local G. h. Bogoeviciu. Colonia română a fost prezentată în număr frumos. Tinerimea universitară română încă s'a prezentat fără deosebire contesională la acest act de pietate, și-și dea prinosul de reverință ce-l datorește fie-care Român, — și îndeosebi tinerimea, — unuia dintre cei mai mari fii și cei mai mari binefăcători ai neamului românesc. Z. G.

† **Necrolog.** Cu iuima plină de durere facem cunoscut tuturor rudeniilor și cunoscuților, că iubitul consoț, tată, frate și cumnat Ion V. Barcian redactor și proprietar al „Controlei” după un morb îndelungat și greu a reposat, în 20 Februarie, înainte de amiază la 10 ore, în vîrstă de 53 ani și în al 12-lea an al căsătoriei. Rămășițele pămîntești ale mult deplînsului reposat s'au așezat spre odihnă vecinică, după ritul gr.-or., din locuința sa din Timișoara-Cetate, str. Petőfi nr. 6, Luni, în 22 Februarie, la 2 ore după amiază. Fie-i țîrîna ușoară și memoria binecuvîntată!

Timișoara, 20 Februarie 1904.

Iosif Barcian, Maria Beu n. Barcian, Cornel Barcian și Traian Barcian ca frați. Maria I. V. Barcian născ. Dellimanich ca soție. Floare și Vioara ca fice. Iosefina Dellimanich cumntă.

Manevrele împărdești ale armatei Austro-Ungare se vor ținea anul acesta în Boemia, între localitățile Strokonic și Prahovic. La manevre vor lua parte corpurile de armată 8ⁱ (Praga) și 14 (Insbruc). La manevre va fi de față și Maiestatea Sa.

Dr. Soós Kálmán judecat. După mai multe zile de pertractare abia Luni în 15 l. c. s'a publicat sentința contra acestui jude de tribunal din Bpesta, care pentru fap-tul penibil de corupțiune a fost judecat la 3 ani temniță și 5 ani pierderea dreptului politic. Că a fost corupt și a primit bani pentru judecări nedrepte s'a dovedit în 5 casuri concrete.

Câte casuri de acest soi se vor săvârși și pe la noi! Doamne ferește!!

† **Moarte.** Cu inima întristată aducem la cunoștință prietenilor, colegilor și cunoscuților, că iubitul nostru coleg **Dumitru A. Mosora**, învățător la școalele primare române gr.-or. din Seliște, membru corespondent al secțiunilor literare ale „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului

român”, s'a mutat la cele eterne în 9/22 Februarie 1904, la orele 8 dimineața, în etate de 30 ani; în al 3-lea an al căsătorii sale și în al 11-lea an de funcțiune învăță-torească, dintre cari al 5-lea la aceste școale, îndeplinea cu mare conștiințioasă și abnegațiune; lăsându-și în cea mai adîncă întristare iubita-și soție, mamă și fiu. Istovitul lui trup se va înmormînta Mercuri în 11/24 Februarie, la 2 oare d. a. în cimiterul bisericeii mari din Seliște.

Dormi iubite, dormi în pace!

Seliște, ia 9/22 Februarie, 1904.

Corpul învățătoresc

dela școalele primare gr.-or. din Seliște.

Populațiunea Japoniei. După numărătura din urmă, țara aceasta are 50 milioane locuitori. La orașe e creșterea foarte mare. Azi are Japonia 230 orașe, cari numără peste 100.000 locuitori. Capitala țării *Tokio*, are 1.400.000 locuitori. Cum a crescut populația cu deosebire la orașe, dovedește: Yokohama avea la 1884 87.000 și Kobé 78.000. Azi Yokohama are 182.000, ear' Kobé 187.000 locuitori.

Dramă de amor. Ziarul „M—g” scrie următoarele: În comuna Valea-mare din comitatul Caraș-Severin au găsit moartă Vineri dimineața pe veduva preotului român, Olteanu, împreună cu două fete ale sale. După-cum s'a putut constata, fetele și-au pus capăt vieții prin otravă. Cele două fete făcuseră cunoștință cu doi fii ai învățătorului Cimra, cari le-au cerut în căsătorie. Învățătorul Cimra, tatăl peitorilor, fiind și el văduv a prins dragoste de preoteasa și a cerut-o și el în căsătorie. Preoteasa însă la refuzat, temîndu-se să intre în asemenea legături, după ce cele două fete ale ei se măritau cu cei doi feciori ai lui Cimra. Feciorii însă, ca să-și răsbune pentru refuzarea tatâne-său, au plecat fără să-și ia rămas bun dela logodnicele lor, ear fetele vîzîndu-se părăsite într'atăta s'au mîhnit, încît s'au hotărît să-și curme viața. Ele au pus în mâncare arsenic și în câte-va ceasuri au murit în chinuri grozave, împreună cu mama lor. — Destul de nesocotite au fost!

Sz. 1040—1903.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY

Alulirod birósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a dévai kir. törvény-sz.-nek 1903 évi 1511 számú végzése kö-vetkeztében Dr. Muntean Aurel ügyvéd által képviselt Opinkár Nikulae javára Kosztesszku Eftenie ellen 180 K. s járulékaí erejéig 1903 évi márczius hó 6-án foganatosított bistosítási végrehajtás ut-ján le és felülfoglalt és 1466 kor. 50 fill.-re becsült következő ingóságok u. m.: hombárok, kukoricza, kocsí, takar-mány, házibutorok, stb. nyilvános árve-résen eladatnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járásbiróság 1903-ik évi V. 124 számú végzése folytán 120 kor. tőkekövetelés ennek 1900 évi június hó 1. nap-jától járó 6% kamatai 1/3% váltódíj és eddig összesen 59 kor. 95 fillérben biróilag inár megállapított költségek erejéig Boj községében végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközzésére 1904 évi márczius hó 21-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat, mások is le és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Algyógy, 1904 évi február hó 21 napján.

Rusuly Imre,
kir. bir. végrehajtó,

„THE STANDARD“

fundată în anul 1825.

Efectuește

Asigurări de viață pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Incasso anual Coroane: 32.000.000— Dividende solvite Cor.: 170.000.000—
Avere proprie: 260.000.000— Despăgubiri de viață: 520.000.000—

Agentura generală pentru Transilvania: Cluj, Strada Ferencz József Nr. 17.

Filială pentru Ungaria:

Budapesta, Strada Kossuth-Lajos Nr. 4 în palatul Standard (Casa proprie).

5—50

Centrala generală: **Edimburg** (Anglia).

MAGAZIN DE CUCURUZ

Subscrisul, aduc la cunoștința On. public din Orăștie și jur, că am deschis magazin de cucuruz în casele d-lui **Gustav Wagner**, vis-à-vis de judecătoria cercuală, cucuruzul e de calitate cea mai bună din **România și Banat**. Cu prețurile cele mai moderate.

Rugându-mă pentru binevoitorul sprigin, mă semnez

Cu toată stima:

ILIE CIMPORESCU

3—5

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură cu cele mai mari bănci din țară și exoperează

— **împrumuturi pe pământuri și edificii** —

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese, și anume pe termen de 10—70 ani cu 2%—5%¹/₄%.

Credit personal cu garanți și obligație pe 5—10 ani.

La funcționari de stat, comitat și oraș, precum și la ofțeri, credit simplu și fără giranți.

— La dorință servim cu informațiuni, rugând marcă postală. —

„**PECUNIA**“

10

întreprindere de credit, Sibiu (Nagyszeben).

Lemne de zidiri și scânduri.

Subsemnatul aduc la cunoștința on. public, că sunt provăzut din nou cu un bogat deposit de **lemne de zidiri și scânduri**, precum sunt: **grinzi, vanturi, căpriori** și tot felul de material de lemn.

Depositul meu se află în **Orăștie** (Strada Pricazului, casele Dlui V. N. Bidu) și o filială la **Geoagiu**.

Se trage luarea aminte a on. public, că toate lemnele de clădire sunt acurate din marele deposit de lângă Brașov, și anume, brad adus pe osie, ear' nu plutit.

Materialul bun și prețurile moderate sunt deja cunoscute.

Cu toată stima

18—

Ferencz & Weinberger.

Avis!

Se aduce la cunoștința onoratului public din Orăștie și jur, că

Apa minerală „Dacia“

de acum înainte au luat-o în întreprindere pentru vânzare dl **Gustav Zobel**, comerciant în Orăștie.

Atât pentru privați cât și pentru hoteluri apa se vinde:

O sticlă de 1 litr. cu . . . 12 bani.

14—

O sticlă de ¹/₂ litr. cu . . . 9 bani.

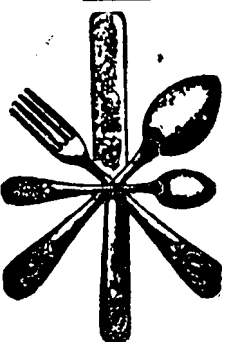
Hotelierii sunt îndreptățiți a o vinde: sticla de 1 litr. cu 24 bani și de jumătate litr. cu 18 bani.

Insertiunile și reclamele sunt sufletul comerțului!

Insertiuni și reclame cu prețuri moderate se primesc la administrația foii „Activitatea“.

Cumpărare ocațională!

— **32 bucăți numai 6 fl.** —

În urma prea marelui deposit al unei fabrici de obiecte de metal, sunt încredințat să vind marfa acesteia în preț cu care se face. Spedez dară, până când depositul sustă, contra ramburs:

6 bucăți linguri de supă din cel mai fin argint de gloria, 6 furcuțe (furcuța într'o bucată) din cel mai fin argint de gloria, 6 cuțite din cel mai fin argint de gloria, 12 lingurițe de cafea din cel mai fin argint de gloria; 1 sită de străcurat

laptele și 1 sită de străcurat supa. — 32 bucăți cari costă numai 6 fl., toate noue și bune și frumos poleite. Acestea mai de mult au costat 25 fl.

Argintul de gloria este un metal cu totul alb, care se înlocuiește cu cel mai scump argint, și ca unul fiecare să fie convins despre adevăr, mă oblig a remite banii numai de cât dacă marfa nu ar conveni. — Garnitura e cel mai potrivit dar de cununie, și nu trebuie să lipsească din nici o casă.

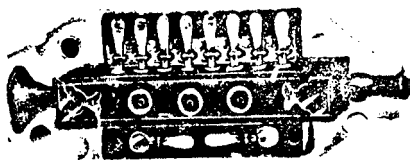
Singur expeditor este: **Iosif Auffenberg's Centrale**

(226) 6—52

Budapesta VI., Strada Proféta nr. 5.

Comandele se trimit spedând banii înainte sau contra ramburs.

Minuat instrument musical!

Pe „Flöthophon“ poate cânta ori cine melodii, marșuri și dansuri, fără a cunoaște notele. Societăților, turiștilor, e foarte recomandabil de petrecere. Tonul lui e fermecător.

Acest minuat instrument musical

are 10 clape, 20 tonuri, 2 clape de bas și pentru 3 cor. se capătă în formă elegantă. 3 bucăți costă 8 cor. „Flöthophon“ mai puternic, cu ton fermecător, costă 5 și 6 coroane.

Cu rambursă trimite

Centr. lui Auffenberg József

Budapest, VI., Proféta-u. 5.

Nou!

Lampă electrică de busunar

cu mecanism american indispensabilă pentru ori-ce economie casnică.

Să poate purta și în busunar, e durabilă, comodă și corăspunzătoare.

La fiecare e de lipsă pentru luminarea chibritilor, treptelor, ambietelor și localităților laterale.

Pentru ofțeri la exerciții, pădurarilor și vânătorilor pentru serviciu de noapte e tare acomodată; pentru turiști sunt indispensabile, pentru medici și moașe cu ocaziunea vizitelor de noapte. În fabrice,

mori, pivnițe și depozite unde se păstrează materii explosive, sunt de mare însemnătate, pentru călători ce sosesc noaptea sunt neprețuite. Pentru economie este o bucurie. Nu sunt în urma ei picături de lumină pe padiment și covoare. Pe proprietari și economi îi păzește de atacuri și foc; cu aceasta te poți suie și noaptea în pod unde se păstrează nutrețul. — E sigură contra focului. Se poate folosi de mai multe mii de ori și dacă cu timpul arde stratul, pentru 1 coroană 20 fileri subministrăm altul nou. **Prețul 4 coroane.**

Cu reflector și linte măritoare executată foarte fin 5 cor.

— **Strat de rezervă 1 cor. 20 fl.** —

(227)

Se trimite cu rambursă de

6—52

Stabilimentul Central alui **IOSIF AUFFENBERG**
BUDAPEST, Strada Proféta 5.